

Додаток 14
до Положення про організацію освітнього
процесу в Таврійському національному
університеті імені В.І. Вернадського

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
ННІ Академія мистецтв імені С.С. Прокоф'єва
Кафедра мистецтв

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор інституту
_____ **М.І. Антоненко**
_____ 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Спеціальний інструмент (скрипка)

освітній рівень магістр

галузь знань 02 Культура і мистецтво

спеціальність 025 «Музичне мистецтво»

освітня програма «Музичне мистецтво. Інструментальне виконавство»

тип дисципліни Обов'язкова

Розробники: старший викладач Рябова О.В.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри мистецтв

Протокол від 16.10.2020 року №1/2

Завідувач кафедри музичного мистецтва _____ Марченко В.В.

Погоджено:

Гарант освітньої програми

(підпис, ініціали, прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників		Розподіл годин за навчальним планом		
Кількість кредитів:	10	Вид занять	Форма навчання	
Загальна кількість годин	300		Денна	Заочна
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом	2	Лекції:	-	-
Семестр	1-3	Практичні заняття:	-	-
Тижневе навантаження (год.):		Лабораторні заняття:	-	-
аудиторні:	-	Семінарські заняття:	-	-
самостійна робота:	136	Самостійна робота:	136	-
Форма підсумкового контролю	1, 2 залік; 3 екзамен	Консультації:	-	-
Мова навчання	українська	Індивідуальні заняття:	164	-

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у ННП кафедри мистецтв, які безпосередньо проводять заняття або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою akademart@ukr.net

2. Мета викладання навчальної дисципліни

Підготовка компетентних, конкурентноспроможних фахівців в галузі музичного мистецтва, здатних до синтезу традиційних та іновативних методів у практичній діяльності артистів оркестрів, артистів різноманітних ансамблів, керівників професійних творчих колективів, викладачів вищих та середніх мистецьких закладів освіти, концертних виконавців (солістів).

Завдання навчальної дисципліни - виховання ряду компетентностей, а саме:

Інтегральна: здатність до оригінальної власної інтерпретації музичних творів у процесі концертно-виконавської та викладацької діяльності, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних, музично-історичних та музично-теоретичних знань, виконавських умінь та практичних навичок в контексті творчого самовираження особистості.

Загальні

- Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- Здатність виявляти та вирішувати проблеми.
- Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність застосовувати знання, вміння та навички у практичних ситуаціях.
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- Здатність до міжособистісної взаємодії.
- Здатність працювати в міжнародному контексті.
- Здатність працювати автономно.

Фахові

- ◆ Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції.
- ◆ Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.
- ◆ Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по інтерпретації музики.
- ◆ Здатність інтерпретувати художні образи у виконавській і педагогічній діяльності.

- ◆ Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.
- ◆ Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.
- ◆ Здатність аналізувати виконання музичних творів різних стилів і жанрів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.
- ◆ Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.

У результаті вивчення всього комплексу навчальної дисципліни студент **повинен знати:**

- особливості та специфіку скрипки, всі засоби звуковидобування та виразності;
- історичну еволюцію інструментів;
- історію мистецтва, мистецькі періоди, стилі та жанри;
- сучасні досягнення в галузі скрипкового виконавства, педагогіки та композиторської творчості;
- навчальний та концертний скрипковий репертуар.
- спеціальну науково-методичну літературу;

У результаті вивчення всього комплексу навчальної дисципліни студент **повинен вміти:**

- вільно володіти музичним інструментом - скрипкою;
- читати з аркуша твори різних стилів і жанрів різного ступеня складності;
- самостійно опрацьовувати музичний репертуар;
- втілювати зміст, форму та стиль музичного твору, відтворювати його художню концепцію за допомогою художніх та технічних засобів виконавської майстерності;
- професійно здійснювати підготовку до виконання концертної програми на сцені.

3. Заплановані результати навчання.

- ПРН 1. Володіти професійними навичками виконавської творчої та педагогічної діяльності.
- ПРН 2. Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.
- ПРН 3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.
- ПРН 5. Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.

4. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1 Вдосконалення технічної майстерності

Тема 1.1. Активізація самоконтролю у процесі роботи над технікою у вправах та гамах. Вдосконалення артикуляції пальців лівої руки, звуковисотної інтонації, змін позицій, змін струн, розподілу смичка, рівності звуковедення, техніки подвійних нот на матеріалі вправ та гам.

Тема 1, 2. Вдосконалення координаційно-рухових умінь у процесі опрацювання етюдів та каприсів. Відпрацювання різноманітних штрихів, вібрації, техніки подвійних нот та

акордів на матеріалі етюдів А. В'єтана або каприсів Г. Венявського, Я. Донта, Н. Паганіні, П. Роде та інших.

Змістовний модуль 2

Відпрацювання технічних навичок у процесі роботи над художніми творами

Тема 2.1. Особливості застосування засобів технічної майстерності в жанрово-стильовому контексті музичних творів кантіленного характеру. Доцільне застосування аплікатури, видів позиційних переходів лівої руки, вібрації, розподілу смичка і швидкості його ведення в залежності від стильових та жанрових особливостей музичних творів.

Тема 2.2. Відпрацювання технічних прийомів у процесі роботи над віртуозним твором в аспекті їх художньої доцільності. Стилевідповідність застосування штрихів, аплікатури, вібрації та інших технічних прийомів як засобів художньої виразності у виконанні віртуозної скрипкової музики.

Змістовний модуль 3

Вдосконалення стилевідповідних прийомів звуковидобування

Тема 3.1. Активізація самоконтролю у процесі доцільного використання способів звуковидобування у поліфонічних творах Й. С. Баха. Активізація слухового контролю під час самостійної роботи над якістю звуковидобування та особливостями звуковедення в контексті барокової природи поліфонічного мислення Й. С. Баха.

Тема 3.2. Розвиток умінь завжди грати тембрально виразним, емоційно забарвленим звуком у процесі опрацювання творів великої форми відповідно до стильової їх приналежності. Першочерговість вимог до якості і рівня емоційної насиченості звучання, до його характеру та тембрального забарвлення в залежності від стильової приналежності творів великої форми.

Змістовний модуль 4

Відпрацювання навичок інтонування у процесі роботи над технічним матеріалом

Тема 4.1. Активізація самоконтролю якості звуковисотної чистоти інтонування у процесі роботи над гаммами та вправами. Активізація слухового контролю з метою досягнення звуковисотної чистоти інтонування тонів і півтонів, інтервальних співвідношень у послідовностях гам, арпеджіо, подвійних нотах.

Тема 4.2. Активізація музично-слухових уявлень для досягнення інтонаційної виразності виконання етюдів та каприсів. Відпрацювання навичок слухового контролю у процесі звуковисотно чистого, інтонаційно виразного, емоційно забарвленого вимовлення структурних елементів етюдів та каприсів

Змістовний модуль 5

Вдосконалення умінь інтонаційно-смыслового втілення музичного образу засобами виразності

Тема 5.1. Вдосконалення навичок читки з аркуша музичних творів різної стильової приналежності (Бароко, Класицизм, Романтизм, Модернізм, Постмодернізм). Розвиток вміння інтонаційно виразного відтворення структурних елементів форми у процесі читки з аркуша незнайомих творів різних стилів і жанрів.

Тема 5.2. Розвиток здатності до смыслового інтонування мікроструктур віртуозних творів різних стилів. Відпрацювання умінь стилевідповідного виразного вимовлення тонів, інтервалів, речень, фраз у процесі засвоєння віртуозної музики епох Бароко, Класицизму, Романтизму, Модернізму, Постмодернізму.

Тема 5.3. Вдосконалення навичок виразного інтонування елементів музичної мови в аспекті її стильових особливостей у творах кантіленного характеру. Свідоме

застосування художніх та технічних засобів виразності задля виявлення стильового забарвлення інтонаційно-сміслових складових музичного мовлення у творах кантиленного характеру.

Змістовний модуль 6

Вдосконалення вмінь поетапного опрацювання програми концертного виступу

Тема 6.1. Особливості поетапного оволодіння стилевідповідним виконанням поліфонічних творів Й. С. Баха. Осягнення драматургії та форми, усвідомлення барокових властивостей музичної мови на 1 етапі, р

Тема 6.2. Активізація технічних навичок і художніх вмінь у процесі 3х етапів роботи над каприсами Г. Венявського, Я. Донта, Н. Паганіні, П. Роде. Ретельне відпрацювання технічних виконавських прийомів на 2 етапі роботи.

Тема 6.3. Розвиток здатності створювати та реалізовувати власні художні концепції у процесі поетапного осягнення драматургії, образно-змістовної та виконавсько-технологічної складових творів великої форми (концертів). Відпрацювання вміння переконливо доносити до слухачів власні художні ідеї за допомогою стилевідповідних прийомів виконавської майстерності.

Змістовний модуль 7

Презентація творчого проекту

Тема 7.1. Вивчення програми державного іспиту. Досягнення максимальної підпорядкованості технічних та художніх прийомів та засобів музичної виразності творчому задуму композитора в контексті їх стилевідповідності. Цілісне охоплення випускної програми: I частина (або II та III ч.ч.), 2 частини з сонати або партіти Й. С. Баха, 2 різнохарактерні твори, один з яких українського композитора.

Тема 7.2. Прослуховування випускної програми як репетиція державного іспиту. Виховання сценічної витримки та яскравого артистизму як запорука успішності представлення випускної програми - презентації творчого проекту. Виконання всієї випускної програми або її частини в умовах сценічного виступу з метою виявлення проблем, які потребують доопрацювання. Емоційно яскраве донесення до слухачів образного змісту творів, їх стильової самобутності.

Тема 7.3. Творча самореалізація у процесі концертного виконання програми державного іспиту як невід'ємна складова презентації творчого проекту. Донесення до слухачів власної інтерпретації музичних творів шляхом творчого переосмислення задуму композитора за допомогою всього комплексу художніх та технічних засобів виконавської майстерності.

5. Структура навчальної дисципліни

Назва модулів і тем	Кількість годин		
	Усього	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
Змістовний модуль 1 Вдосконалення технічної майстерності			
Тема 1.1. Активізація самоконтролю у процесі роботи над технікою у вправах та гамах.	14	8	6
Тема 1.2. Вдосконалення координаційно-рухових умінь у процесі опрацювання етюдів та каприсів.	18	10	8

Змістовний модуль 2 Відпрацювання технічних навичок у процесі роботи над художніми творами			
Тема 2.1. Особливості застосування засобів технічної майстерності в жанрово-стильовому контексті музичних творів кантіленного характеру.	18	10	8
Тема 2.2. Відпрацювання технічних прийомів у процесі роботи над віртуозним твором в аспекті їх художньої доцільності.	18	10	8
Змістовний модуль 3 Вдосконалення стилевідповідних прийомів звуковидобування			
Тема 3.1. Активізація самоконтролю у процесі доцільного використання способів звуковидобування у поліфонічних творах Й. С. Баха.	16	8	8
Тема 3.2. Розвиток умінь завжди грати тембрально виразним, емоційно забарвленим звуком у процесі опрацювання творів великої форми відповідно до їх стильової приналежності.	26	14	12
Усього за I семестр	110	60	50
Змістовний модуль 4 Відпрацювання навичок інтонування у процесі роботи над технічним матеріалом			
Тема 4.1. Активізація самоконтролю якості звуковисотної чистоти інтонування у процесі роботи над гамами та вправами.	15	8	7
Тема 4.2. Активізація музично-слухових уявлень для досягнення інтонаційної виразності виконання етюдів та каприсів.	18	10	8
Змістовний модуль 5 Вдосконалення умінь інтонаційно-сміслового втілення музичного образу засобами виразності			
Тема 5.1. Вдосконалення навичок читки з аркуша музичних творів різної стильової приналежності (Бароко, Класицизм, Романтизм, Модернізм, Постмодернізм).	10	6	4
Тема 5.2. Розвиток здатності до смислового інтонування мікроструктур віртуозних творів різних стилів.	13	7	6
Тема 5.3. Вдосконалення навичок виразного інтонування елементів музичної мови в аспекті її стильових особливостей у творах кантіленного характеру.	13	7	6
Змістовний модуль 6 Вдосконалення вмінь поетапного опрацювання програми концертного виступу			

Тема 6.1. Особливості поетапного оволодіння стилевідповідним виконанням поліфонічних творів Й. С. Баха.	15	8	7
Тема 6.2. Активізація технічних навичок і художніх вмінь у процесі 3х етапів роботи над каприсами Г. Венявського, Я. Донта, Н. Паганіні, П. Роде.	11	6	5
Тема 6.3. Розвиток здатності створювати та реалізовувати власні художні концепції у процесі поетапного осягнення драматургії, образно-змістовної та виконавсько-технологічної складових творів великої форми (концертів).	23	12	11
Усього за II семестр	118	64	54
Змістовний модуль 7 Презентація творчого проекту			
Тема 7.1. Вивчення програми державного іспиту. Досягнення максимальної підпорядкованості технічних та художніх прийомів та засобів музичної виразності творчому задуму композитора в контексті їх стилевідповідності.	52	28	24
Тема 7.2. Прослуховування випускної програми як репетиція державного іспиту. Виховання сценічної витримки та яскравого артистизму як запорука успішності представлення випускної програми - презентації творчого проекту.	10	6	4
Тема 7.3 Творча самореалізація у процесі концертного виконання програми державного іспиту як невід'ємна складова презентації творчого проекту.	10	6	4
Усього за III семестр	72	40	32
Загальна кількість годин	300	164	136

4

6. Самостійна робота студента

1. Індивідуальні заняття на інструменті відповідно до тем змістовних модулів.
2. Вдосконалення технічних та художніх складових виконавської майстерності.
3. Опрацювання нотної та фахової літератури, каталогів, бібліографій, Інтернет-ресурсів.
4. Відвідування музично-театральних постановок та концертів, прослуховування аудіо- та відеозаписів відомих виконавців

Вивчення кожного виду чи розділу фахової літератури з даного предмету та проведення кожного самостійного заняття передбачає окрему підготовку з дотриманням конкретних вимог до змісту та умов роботи в бібліотеках, до використання мас-медіа, сучасних комп'ютерних технологій та Інтернету.

7. Форми підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковими формами контролю з дисципліни «Спеціальний інструмент (скрипка)» за професійним та творчим розвитком студентів освітнього ступеня «магістр» є залік з оцінкою у 1 та 2 семестрах та державний іспит наприкінці 3 семестру. Крім того, протягом кожного семестру студент мусить не менше одного разу виступити в академічному концерті з спеціально підготовленою програмою.

Залікові та іспитові вимоги

I семестр

Залік

Соната або I частина (II і IIIч.) концерту
2 частини із сонати або партіти Й. С. Баха (або Чакона).

II семестр

Залік

Твір великої форми
2 частини із сонати або партіти Й. С. Баха (або Чакона)
Каприс

III семестр

Державний іспит

2 частини із сонати або партіти Й. С. Баха (або Чакона)
I частина (або II і IIIч.) концерту
2 різнохарактерних твори, один з яких українського композитора.

Програмні вимоги

I семестр

Протягом семестру студент/ка вивчає 2 – 3 гами, 5 – 6 етюдів або каприсів і на **підсумковому уроці** в класній аудиторії виконує **технічний залік** – 1 гаму з арпеджіо і подвійними нотами і 2 етюди або каприси. Протягом семестру студент вивчає 2 різнохарактерні п'єси і виконує їх на **академічному концерті**. В кінці семестру студент грає **диференційований залік** де виконує сонату або I частину (II і IIIч.) концерту та 2 частини із сонати або партіти Й. С. Баха (або Чакону).

II семестр

Протягом другого семестру студент підвищує технічний **рівень**, вивчаючи вправи, гами, етюди, і на **підсумковому уроці** в класній аудиторії виконує **технічний залік** – 1 гаму з арпеджіо і подвійними нотами і 2 етюди або каприси. Також вивчає 2-3 п'єси, 2-3 ч. з сонат і партит Й.С.Баха, твір великої форми. У квітні студент на **академічному концерті** виконує 2 різнохарактерні п'єси. Наприкінці семестру студент грає **диференційований залік**, де виконує 2 частини з сонат і партит Й.С.Баха (бо Чакону) і Iч. або II і III ч. концерту.

III семестр

Протягом семестру студент/ка вивчає і вдосконалює програму для **Державного іспиту**: 2 частини з сонат і партит Й.С.Баха (або Чакону), I ч. або II і III ч. концерту, 2 різнохарактерні твори, один з яких українського композитора. У середині семестру студент грає **прослуховування**, де виконується вся програма Державного виступу або її частина (за вибором). Наприкінці III семестру студент грає **Державний іспит** у формі Творчого проекту,

Якщо студент претендує на присвоєння кваліфікації «сольний виконавець», то він зобов'язаний протягом II або III семестру виконати публічно сольну концертну програму..

Шкала оцінювання результатів навчання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії 100-бальної шкали оцінювання сольного виконання

Бал	Загальні критерії оцінки
90 - 100	Студент артистично та впевнено тримається на сцені, емоційно розкутий; має високий рівень творчого самовираження. Демонструє високий технічний рівень, оперує художніми засобами виразності, вільно володіє стилевідповідними прийомами виконання. Яскраве, якісне та досконале виконання твору.
82-89	Студент виконує програму згідно програмних вимог, стабільно, емоційно. Демонструє розвинені технічні навички та уміння, володіє широким спектром засобів художньої виразності, але виявляє недостатнє володіння стилевідповідними прийомами виконання, недоліки розвитку музичного мислення. Якісне, але недосконале виконання.
75-81	Студент демонструє загальне опанування матеріалом, виконує програму стабільно. Демонструє певні навички та уміння, але не виявляє яскравих інтерпретаторських якостей. У виконанні відчувається невпевненість при реалізації музично-стильових уявлень. Відносно якісне виконання.
67-74	Студент демонструє часткове опанування матеріалом, певні професійні навички, програма за рівнем відповідає вимогам. Помітними є недоліки інтонації, звуковидобування, емоційного змісту, реалізації творчого задуму композитора. Неякісне виконання.
60-66	Програма за рівнем складності відповідає вимогам. Студент демонструє певні навички та уміння, але наявні недоліки ритму, інтонації, якості звуковидобування, недоопрацювання як художньої, так і технічної складових виконання. Студент має слабо сформований апарат.
35-59	Студент демонструє фрагментарне опанування матеріалом, неспроможний виконати твори напам'ять, хоча програма виступу за рівнем складності відповідає його можливостям. Програма вимагає доопрацювання і повторного виконання.
0-34	Студент демонструє часткове опанування матеріалом, не демонструє необхідних виконавських вмінь та навичок. Виступ не зараховується без права перездачі.

Орієнтовний репертуарний список

Технічний матеріал (гами, вправи, етюди, каприси)

Венявський Г. Етюди-Каприси ор.10, ор.18
В'єтан А. Етюди ор.16
Вибрані віртуозні етюди (укладач С. Сапожніков)
Гігельс Є 24 гами і арпеджіо для скрипки.
Донт Я. 24 каприси
Паганіні Н. 24 каприси для скрипки соло
Роде П. 24 каприси для скрипки
Флеш К. Гами та арпеджіо
Шрадїк О. Вправи 1, 2 т.т.

Твори поліфонічного складу

Бах Й.С. Сонати та партити для скрипки соло
Бібер Г. І. Пасакалія

Твори великої форми

Сонати: Л.Бетховен, Й.Брамс, К.Дебюссі, Д.Енеску, К.Караєв, В.Косенко, В.А.Моцарт, С.Прокоф'єв, М.Равель, М.Скорик, Дж.Тартіні, П.Хіндеміт, Д.Шостакович, Р.Штраус, Р.Шуман, А.Шнітке.

Концерти: С. Барбер, Б.Барток, А.Берг, Л.Бетховен, Й.Брамс, Б.Бріттен, М.Брух, Г.Венявський, А.В'єтан, О.Глазунов, А.Дворжак, В.Косенко, Ф.Мендельсон, В.Моцарт, Н.Паганіні, К.Пендерецький, С.Прокоф'єв, Я.Сібеліус, М.Скорик, І.Стравинський, А.Хачатурян, П.Чайковський, К.Шимановський, Д.Шостакович, А. Штогаренко, Е.Ельгар, Г.Ернст.

Твори різних форм

Барток Б. Румунські танці. Угорські народні співи.

Бізе Ж. Фантазія «Кармен» (обр. Б. Ваксмана, П. Сарасате.).

Блох Е. Імпровізація.

Бетховен Л. Романси G-dur, F-dur.

Вагнер Р. Листок з альбому.

Венявський Г. Скрецо-тарантела, Полонези D-Dur, A-dur, Фантазія «Фауст», Варіації на оригінальну тему.

В'єтан А. Балада та полонез. Рондіно. Фантазія-каприс. Фантазія-апасіоната.

Дворжак А. Слов'янські танці. Романтичні п'єси. Мазурка.

Дебюссі К. Місячне світло. Дівчина з волоссям кольору льону.

А.Зноско-Боровський. Поема для скрипки соло.

Ернст Г. «Остання троянда літа».

Ізаї Б. Елегійна поема. Хота. Шість сонат для скрипки соло.

Карабиць І. Музика.

Косенко В. Мрії.

Колодуб Л. Ескиз у молдавському стилі.

Крейслер Ф. Китайський тамбурін. Віденське каприччо. Циганське каприччо.

Лисенко М. Думка-шумка. Українська рапсодія. Фантазія на дві українські пісні.

Мейтус Ю. Поема. Ноктюрн. АLEGRO.

Паганіні Н. Безперервний рух. Пальпіті. Пляска відьом.

Прокоф'єв С. П'ять мелодій.

Равель М. Рапсодія «Циганка».

Сарасате П. Баскське капріччіо. Цапатеадо. Циганські наспіви.

Сен-Санс К. Інтродукція та рондо-капріччіозо. Хаванез. Етюд у формі вальса.

Тараненко І. Funkгопак

Фролов І. Концертна фантазія на теми опери Дж.Гершвіна «Порги та Бесс»

Чайковський П. Вальс-скерцо. Меланхолічна серенада. Роздум. Скерцо.

Шнітке А. Присвячення Паганіні. Сюїта в старовинному стилі

Шоссон Е. Поема.

Шостакович Д. Прелюдії.

Шуберт Ф. Концертштюк

Шуман Р. Фантазія (обр. Крейслера).

Щедрін Р. Гумореска. Наслідуючи Альбеніса.

Рекомендована література

1. Ауер Л. С. Моя школа игры на скрипке / Л. С. Ауер. - Музыка, М., 1965. - 272 с.
2. Беленький Б., Эльбойм Э. Педагогические принципы Л. М. Цейтлина / Б. Беленький, Э. Эльбойм. - М.: Музыка, 1990. - 128 с.

3. Берлянич М. М. Основы воспитания начинающего скрипача: Мышление. Технология. Творчество: Учебное пособие. / М. М. Берлянич. – СПб. : Изд-во «Лань», 2000. – 256 с.
4. Браудо И. А. Артикуляция: (О произношении мелодии) / И. А. Браудо ; под ред. Х. С. Кушнарева. — Л.: Музыка, 1961. - 198 с.
5. Вопросы музыкальной педагогики. Вып. 2: Сб. статей / Ред.- сост. В. И. Руденко. - М.: Музыка, 1980. - 160 с.
6. Гинзбург Л. С. О работе над музыкальным произведением. Методический очерк / Л. С. Гинзбург. - М.: Музгиз, 1960. - 120 с.
7. Гинзбург Л. С., Григорьев В. Ю. История скрипичного искусства. Выпуск 1 / Л. С. Гинзбург, В. Ю. Григорьев,. – М. : Музыка, 1990. – 303с.
8. Гуревич Л. Скрипичные штрихи и аппликатура как средство интерпретации / Л. Гуревич. - Л.: Музыка, 1988.- 112 с.
9. Гутников Б. Л. Об искусстве скрипичной игры / Б. Л. Гутников. - Л.: Музыка, 1988. - 56 с.
10. Давидов М. А. Теоретичні основи формування виконавської майстерності баяніста: Навч. посібник для вищ. муз. навч. закладів / М. А. Давидов. - К.: Муз. Україна, 1997. - 240 с.
11. Катрич О. Т. Індивідуальний стиль музиканта-виконавця (теоретичні та естетичні аспекти): автореф. дис... канд. Мист / О. Т. Катрич. - Київ, 2000. - 18 с.
12. Кулікова В. М. Художнє мислення музиканта. Традиції та іновачії. Навчально-методичний посібник для студентів та викладачів виконавських факультетів вищих музичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації / В. М. Кулікова. - К.: Купріянова, 2007. - 132 с.
13. Лесман И. О. Очерки по методике обучения игре на скрипке / И. О. Лесман. – М., Музгиз, 1964. - 272 с.
14. Москаленко В. Лекції з музичної інтерпретації: Навчальний посібник / В. Москаленко. - К.: НМАУ імені П. І. Чайковського, 2013. - 249 с.
15. Мострас К. Г. Интонация на скрипке. Методический очерк / К. Г. Мострас. - М.: Музгиз, 1962. - 156 с.
16. Петрушин В. И. Музыкальная психология / В. Петрушин. - Москва: ВЛАДОС, 1997. - 384 с.
17. Рябова О. В. Формування музично-стильових уявлень підлітків у колективному музикуванні. - дис. канд. пед. наук, Суми, 2021.
18. Стеценко В. Методика навчання гри на скрипці. Частина перша / В. Стеценко. - К.: «Жовтень», 1960. - 180 с.
19. Теплов Б. М. Психология музыкальных способностей / Б. М. Теплов. - Москва-Ленинград, 1947. - 334 с.
20. Флеш К. Искусство скрипичной игры Т. 1 / К. Флеш. - М., 1964. - 274 с.
21. Флеш К. Искусство скрипичной игры Т II / К. Флеш. - М.: Классика XXI, 2007. - 304 с.
22. Цагарелли Ю. А. Психология музыкально-исполнительской деятельности. Учебное пособие / Ю. А. Цагарелли. - СПб.: Композитор • Санкт-Петербург, 2008. - 368с.
23. Ширинский А. А. Штриховая техника скрипача / А. А. Ширинский. - М.: Музыка, 1983. - 85 с.
24. Ямпольский И. М. Основы скрипичной аппликатуры / И. М. Ямпольский. - М., «Музыка», 1977. - 183 с.

25. Янкелевич Ю. И. Педагогическое наследие / Ю. И. Янкелевич. - М.: Постскриптум, 1993. - 312 с.